

طراحی فضاهای مسکونی در کمک به توانمندسازی زنان خودسرپرست در شهر کرمان با رویکرد رضایت‌مندی

مهدیه مومنی پور^{۱*}، حشمت الله متدین^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد واحد کرمان، nasime_shomal59@yahoo.com
۲- دکتر حشمت الله متدین، عضو هیات علمی دانشگاه تهران، دانشکده هنرهای زیبا، motedayn@ut.ac.ir

چکیده:

زنان سرپرست خانوار یکی از گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه هستند. این زنان علاوه بر نقش‌های متدوال در خانواده، متولی نقش‌های مرتبط به سرپرستی خانوار شامل دو رکن کلیدی تأمین معیشت و اداره مدیریت خانوار نیز هستند. در سال‌های اخیر جوامع با روند رو به رشد زنان سرپرست خانوار به دلایل مختلف مانند بالا رفتن میزان طلاق، کاهش میزان ازدواج، مرگ و میر، مهاجرت‌های داخلی و خارجی، افزایش نرخ جرایم اجتماعی، افزایش تعداد زندانیان، اعتیاد و غیره مواجه بوده‌اند. از طرفی به دلیل نقش مهم مادران در تربیت فرزندان سالم و مفید در آینده نیاز به برنامه‌ریزی و توجه به این گروه از افراد جامعه احساس می‌شود.

روش تحقیق حاضر با هدف کاربردی، به روش تحقیق میدانی و با رویکردی کمی-کیفی صورت می‌گیرد. در نتیجه مطالعات انجام شده تفاوت‌های اصلی زنان و مردان بر کسی پوشیده نبوده و مسأله‌ای علمی است. شناخت نیازها و خواسته‌های زنان ما را در دستیابی به الگوی طراحی مخصوص آنها راهنمایی می‌کند. پیوند علوم معماری در طراحی فضای مختص بانوان می‌تواند راهکارهای مفیدی جهت تسریع روند توانمندسازی زنان آنان ارائه دهد.

واژه‌های کلیدی: مسکونی زنان، خانه سنتی ایرانی، رضایت‌مندی، حرمت اجتماعی زنان، عدالت جنسیتی.

۱- مقدمه:

تعاملات اجتماعی یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان است که تأثیرات فراوانی در زندگی سالم افراد دارد. گذشتگان ما ایرانیان مردمی فهیم، صبور، اندیشمند و دانا بوده‌اند؛ که با توجه به تمدن و پیشینه این سرزمین می‌توان این ادعا را به راحتی اثبات نمود. بدون شک محل زیست این افراد چه از نوع سکونتگاه و چه محل کار، به شیوه‌ای